

Razvoj sistematskog dijela test-day modela za svojstvo broja somatskih stanica simentalske pasmine goveda

Špehar M.^{1,2}, Ivkić. Z.¹, Gorjanc G.², Mijić P.³, Solić D.¹, Bulić V. ¹

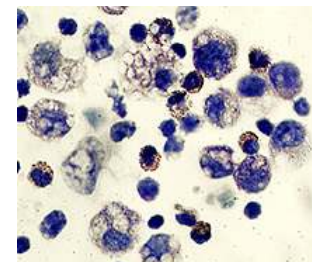
¹ *Hrvatska poljoprivredna agencija, Ilica 101, 10000 Zagreb, Hrvatska*

² *Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Groblje 3, 1260 Domžale, Slovenija*

³ *Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Trg sv. Trojstva 3, 31000 Osijek, Hrvatska*

Broj somatskih stanica (BSS)

- Indikator zdravlja vimena
- Pokazatelj higijenske kvalitete mlijeka
- Formiranje cijene mlijeka – 3 klase mlijeka
  - < 400.000
  - 400.000 - 600.000
  - > 600.000

Cilj rada

- Izgraditi sistematski dio modela sa dnevnim zapisima za svojstvo BSS
$$\text{BSS} \rightarrow \text{LogBSS} = \log_2 (\text{BSS}/100.000)$$
- Utjecaji u modelu
  - Dob pri telenju, stadij laktacije
  - I drugi ...

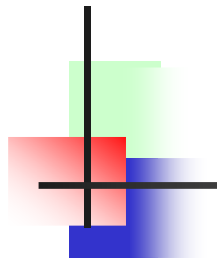

Materijal

- Središnja baza podataka Hrvatske poljoprivredne agencije
- Razdoblje 2004. – 2009.
- 861.349 dnevnih zapisa kontrole mliječnosti
- 64.904 krave simentalске pasmine

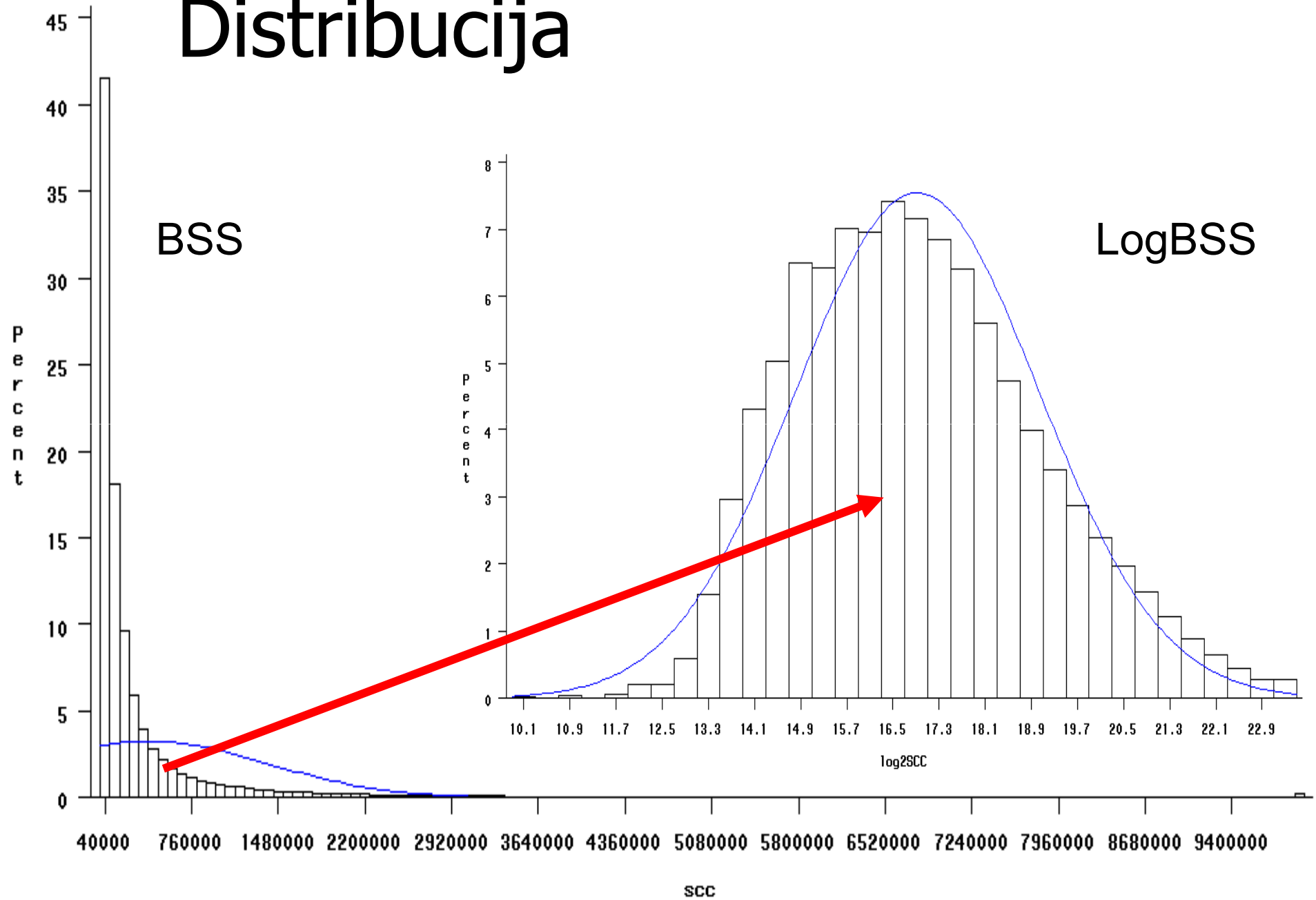

Metode

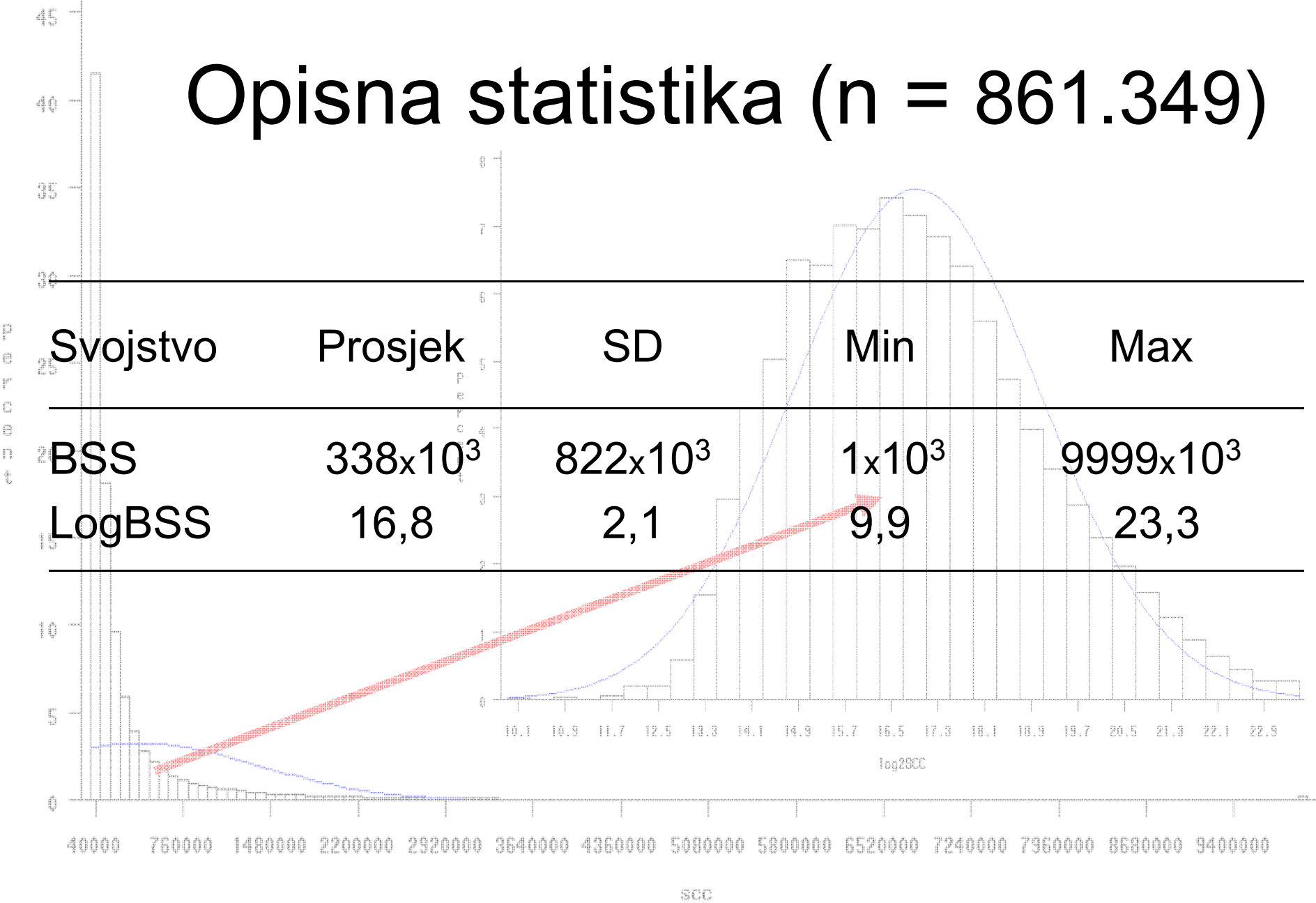

- Priprema i pročišćavanje podataka
  - statistički paket SAS
- Kriteriji za uključivanje utjecaja u model (SAS/GLM metodom najmanjih kvadrata)
  - Statistička značajnost pojedinog utjecaja (p-vrijednost)
  - Koeficijent determinacije (R^2)
  - Stupnjevi slobode (df)

Distribucija

Opisna statistika (n = 861.349)

Model

y_{ijkl}	Zavisna varijabla
μ	Srednja vrijednost
L_i	Redni broj laktacije
R_j	Županija
S_k	Sezona telenja
$b_1(x_{ijkl} - \bar{x}) + b_2(x_{ijkl} - \bar{x})^2$	Dob pri prvom telenju
$b_{3i} \left(\frac{t_{ijkl}}{305} \right) + b_{4i} \left(\frac{t_{ijkl}}{305} \right)^2 + b_{5i} \ln \left(\frac{305}{t_{ijkl}} \right) + b_{6i} \ln^2 \left(\frac{305}{t_{ijkl}} \right)^2$	Stadij laktacije unutar L_i

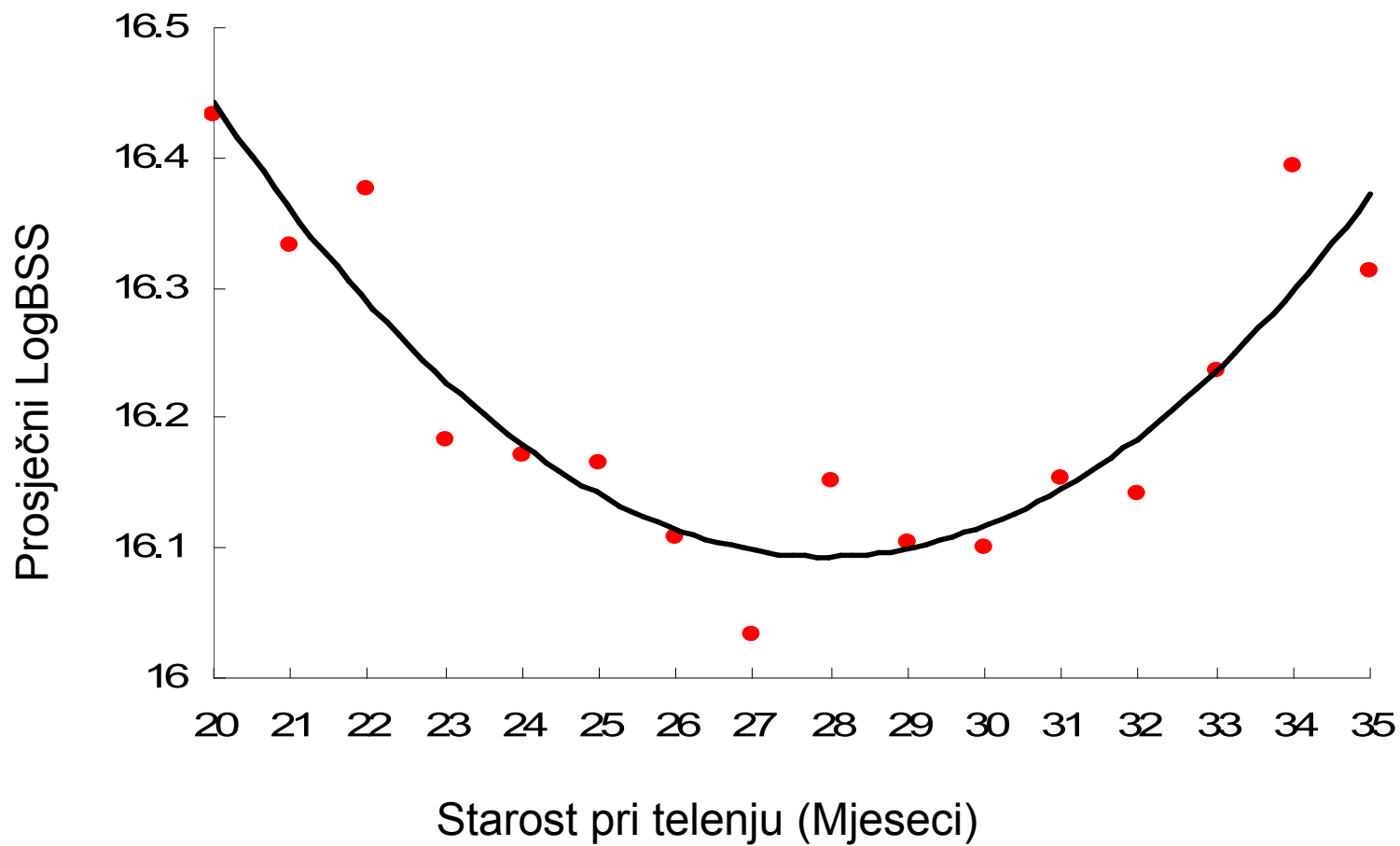

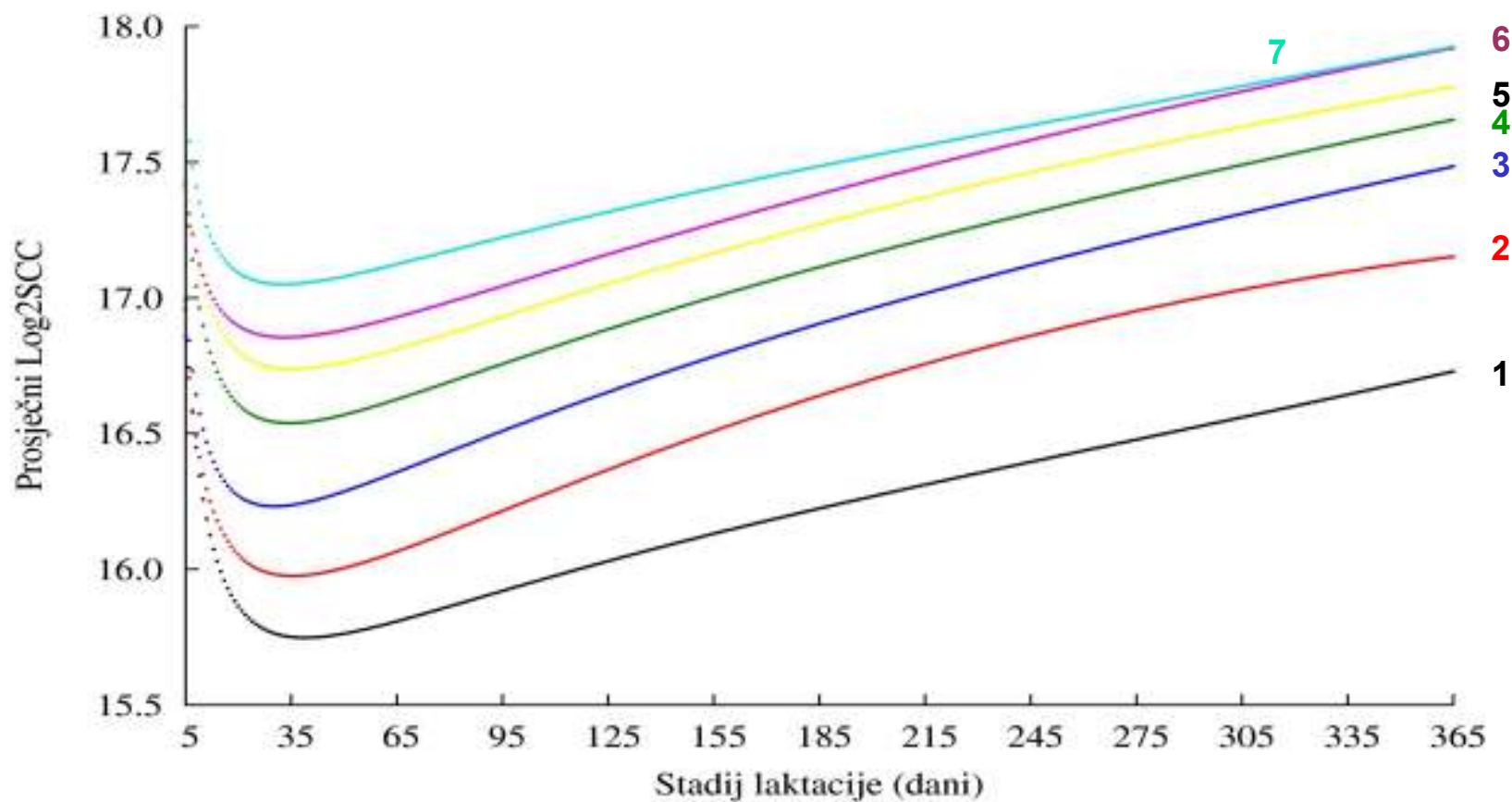
Kriterij valjanosti modela

Fiksni utjecaji u modelu	DF	R ²
Dob pri telenju (redni broj laktacije) – linearna regresija + Ali&Schaeffer + ostalo	48	6,47
Dob pri telenju (redni broj laktacije) – kvadratna regresija + Ali&Schaeffer + ostalo	55	6,50
Dob pri telenju (prva laktacija) – kvadratna regresija + Ali&Schaeffer + ostalo	43	6,43
Dob pri telenju (prva laktacija) – kvadratna regresija + Ali&Schaeffer (redni broj laktacije) + ostalo	67	6,49
Dob pri telenju (redni broj laktacije) – kvadratna regresija + Ali&Schaeffer (redni broj laktacije) + ostalo	79	6,56

Dob pri telenju

Utjecaj stadija laktacije

Budući zadaci

- Proučiti ostale utjecaje - servis period ili međutelidbeni razmak
- Ocjeniti genetske parametre
- Procjeniti uzgojne vrijednosti